

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Τα θηλαστικά είναι η πιο εξελιγμένη ομάδα του ζωικού βασιλείου, καθώς έχουν μεγάλο μέγεθος εγκεφάλου, ανεπτυγμένο νευρικό σύστημα και αυξημένη νοημοσύνη. Είναι μια ομάδα με αρκετή ανομοιομορφία, καθώς περιλαμβάνει είδη με μεγάλες διαφορές ως προς το σωματικό μέγεθος, τη

συμπεριφορά ή τον τρόπο διαβίωσης. Από τα βασικότερα χαρακτηριστικά τους, που τα διαχωρίζουν και από τις άλλες ομάδες ζώων, είναι οι τρίχες που καλύπτουν το σώμα τους, οι ειδικοί «γαλακτοφόροι» αδένες, που παράγουν γάλα για να τρέφονται τα μικρά, οι ιδρωτοποιοί και άλλοι αδένες, η ικανότητα να διατηρούν σταθερή τη θερμοκρασία του σώματος ανεξάρτητα από τις περιβαλλοντικές συνθήκες και το γεγονός ότι εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις είναι όλα ζωοτόκα, δηλαδή γεννούν μικρά και όχι αυγά. Στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Ισμαρίδας

συναντώνται περισσότερα από 40 είδη θηλαστικών. Στη συνέχεια θα γνωρίσουμε κάποια αναπροσωπικά είδη τα οποία ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες τους χωρίστηκαν σε 2 ομάδες και 6 κατηγορίες: Χερσαία: Κυνοειδή, Τρωκτικά, Νυφίτσες και συγγενείς, Εντομοφάγα, Άλλα είδη και Ιπτάμενα (Νυκτερίδες). Τα περισσότερα από αυτά είναι χερσόβια, μερικά σκάβουν στοές κάτω από την επιφάνεια του εδάφους και ζουν υπόγειο, ενώ άλλα είναι υδρόβια, δεινόβια ή ιπτάμενα. Τα περισσότερα είναι νυκτόβια, όμως υπάρχουν αρκετά που είναι δραστήρια κατά τη διάρκεια της ημέρας. Η διατροφή τους ποικίλει, αλλά τα περισσότερα δεν εξαρτώνται από ένα μόνο είδος τροφής, αντίθετα εκμεταλλεύονται όσο μπορούν καλύτερα το οικοσύστημα στο οποίο διαμένουν και όλες τις εναλλακτικές πηγές τροφής που τους παρέχει.

ΧΕΡΣΑΙΑ ΚΥΝΟΕΙΔΗ

K1 Τσακάλι (Canis aureus)

Αποτελεί ένα μεσαίου μεγέθους σαρκοφάγο, ωστόσο η διατροφή του μπορεί να είναι εμπλουτισμένη με φυτά και φρούτα. Το χρώμα του είναι γκριζοκίτρινο, με μαύρες κηλίδες στην πλάτη. Η ουρά του είναι περίπου 30 εκ. ποιο ανοιχτόχρωμη από τη ράχη εκτός από την άκρη της, που έχει χαρακτηριστικό μαύρο χρώμα.

K2 Αλεπού (Vulpes vulpes)

Έχει τρίχωμα κοκκινωπό, το πίσω μέρος των αυτιών της και το μπροστινό μέρος των ποδιών της είναι μαυριδερό, ενώ το άκρο της ουράς της είναι πάντα λευκό. Η ουρά της είναι πολύ φουντωτή και το τρίχωμά της πυκνό, ενώ και το ρύγχος της είναι μακρόστενο.

ΕΝΤΟΜΟΦΑΓΑ ΜΥΓΑΛΙΔΕΣ

Μικρά θηλαστικά με εξωτερική εμφάνιση που ηθισάζει αυτή των νοντακιών αλλά με επιμυκωμένη μύτη και σχετικά κοντή ουρά. Οι μυγαλίδες έχουν κοφτερά-μυτερά δόντια όχι σαν τα πησάα δόντια των τρωκτικών. Στην περιοχή υπάρχουν 4 είδη μυγαλίδας: η πιο κοινή είναι η Χωροφωμίγαλιδα (*Crocodylus leucodon*), όμως στα υγρολίβαθα και τους καλαμιώνες ζει και η Βαίτομυ-

E1 Χωροφωμίγαλιδα (Crocodylus leucodon)

Καφέ-γκρι ή καφέ στην πλάτη, ενώ στην κοιλιά υπάρχει λευκό ή γκρι. Μια διακριτή γραμμή χωρίζει τους δυο αυτούς χρωματισμούς. Τα αυτιά είναι σχετικά μεγάλα και ευδιάκριτα. Το μήκος τους είναι 68-87 χιλ. Η ουρά καλύπτεται από μακριές τρίχες.

E2 Τυφλοπόντικας (Talpa europaea)

Έχει κυλινδρικό σώμα μήκους 12 εκ. περίπου. Η γούνα του είναι σκούρα γκρι, τα μάτια μικρά και κρυμμένα πίσω από γούνα, ενώ τα αυτιά είναι μόνο μικρές προεξοχές στο δέρμα. Ζει σε τούνελ που σκάβει ο ίδιος με τα πρόσθια άκρα του, που είναι μεγάλα και πησάα σαν φτυάρια, αφήνοντας αναχώματα στην επιφάνεια της γης.

E3 Σκαντζόχοιρος (Erinaceus roumanicus)

Εξαρτίζει εύκολα από τα αγκόθια του, που έχουν μήκος περίπου 2 εκ. και χρώμα απαλό κίτρινο με ροδωδώνες. Ο λαιμός, το πρόσωπο και η κοιλιά του καλύπτονται από μαλακές τρίχες που έχουν

N1 Βιάρα (Lutra lutra)

Η Βιάρα ή Ενυδρίδα έχει κορμί μακρύ, ελαστικό, μυώδες, με παχιά γούνα, που την κρατά στεγνή. Τα πόδια της είναι κοντά. Οι ενυδρίδες κοιμούνται γρήγορα, κουνώντας τη μακριά, κωνική ουρά τους και το ευλύγιστο σώμα τους. Τα πίσω πόδια τους έχουν νηκτικές μεμβράνες και χρησιμοποιούνται σαν κουπί.

N2 Ασβός (Meles meles)

Με το εντυπωσιακό μαύρο και άσπρο ριγέ κεφάλι του, ο Ασβός, είναι ένα από τα πιο άμεσα αναγνωρίσιμα θηλαστικά μας. Το υπόλοιπο κοντόχοντρο σώμα του φαίνεται γκρι και τα πόδια, ο λαιμός, το στήθος και η κοιλιά είναι μαύρα. Η ουρά έχει ένα υπόλευκο χρώμα, αλλά μπορεί να είναι και πιο σκούρη.

N3 Νυφίτσα (Mustela nivalis)

Η γούνα της είναι καφέ-κόκκινη, ενώ το κάτω μέρος είναι κρεμ-λευκό. Το στενό της κεφάλι στηρίζεται σε έναν μακρύ λαιμό. Τα πόδια της είναι μικρά. Τα μάτια της είναι μεγάλα και μαύρα και τα αυτιά στρογγυλά.

ΤΡΩΚΤΙΚΑ

T1 Λαγόγυρος (Spermophilus citellus)

Τρωκτικό με κοντή κτρινωπή γούνα. Στο στόμα έχει ειδικές θήκες για τη μεταφορά τροφής. Σε θέση επαγρύπνησης στέκεται στα πίσω πόδια. Φτιάχνει τη φωλιά του στο έδαφος σκάβοντας βαθιές στοές (λαγούμια) με πολλές εξόδους.

T2 Σκίουρος (Sciurus vulgaris)

Σώμα με καφετί αποχρώσεις και κοιλιά συνήθως ανοιχτόχρωμη. Η μακριά ουρά και τα πεταχτά αυτιά του έχουν φουντωτό τρίχωμα. Σκαρφαλώνει και τρέχει πάνω στα δέντρα αλλά και στο έδαφος.

T3 Νανοποντικός (Micromys minutus)

Κόκκινη-καφέ γούνα, άσπρη κοιλιακή χώρα και γυμνή, ιδιαίτερα συλληπητήρια ουρά, που τη χρησιμοποιεί για αναρρίκηση. Το μικρότερο ευρωπαϊκό τρωκτικό (ένας ενήλικας μπορεί να ζυγίζει 9-10 γραμ.).

T4 Δασοποντικός (Apodemus sylvaticus)

Το τρίχωμά του έχει κτρινωπή-γκριζοκίτρινη απόχρωση στο πάνω μέρος και ποί-

ΝΕΡΟΑΡΡΑΙΟΣ

Έχει ράχη σκούρη γκριζοκίτρινη, ενώ το κάτω μέρος του σώματος είναι καφετί γκριζοκίτρινο. Τα αυτιά του είναι σχεδόν κρυμμένα στο τρίχωμα. Στους υγροτόπους φτιάχνει τη φωλιά του στην επιφάνεια του εδάφους, αλλά μπορεί να είναι ακόμη και πησάα.

ΛΑΓΟΣ

Ο Λαγός είναι φυτοφάγο θηλαστικό το τρίχωμά του αποτελείται από κοντές τρίχες σε μαλλί και μακριές σε στάχια. Τα αυτιά του είναι μεγάλα και στην κορυφή είναι μαύρα. Το πρόσωπο του είναι καφέ και γύρω από τα μάτια έχει μαύρα δακτυλίδια. Μπορεί να πησάα από 5 μέτρα.

A2 Απριόχοιρος (Sus scrofa)

Το τρίχωμά του είναι σκληρό και πυκνό. Η

ΑΓΡΙΟΓΑΤΑ

Η Αγριόγατα μοιάζει πολύ εμφανισιακά με την οικεία γάτα όμως είναι αγκωδέστερη, έχει πιο κοντή ουρά και μεγαλύτερα μάτια. Το τρίχωμα της είναι μακρύ, μαλακό, πυκνό, σταχτοκίτρινο, πάντα με μαύρες κατακόρυφες γραμμώσεις. Η ουρά της είναι παχιά, με χαρακτηριστικά μαύρα δακτυλίδια γύρω της και σχεδόν στρόγγυλη μαύρη άκρη.

ΙΠΤΑΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΠΤΕΡΑ

Είναι τα μόνα θηλαστικά που πετούν. Στην περιοχή της Λίμνης Ισμαρίδας συναντώνται εντομοφάγα χειρόπτερα που ανήκουν σε 3 οικογένειες (Μοίλοσσανυκτερίδες, Ρινόλοφοι και Νυκτερίδες).

Μοίλοσσανυκτερίδες
Η Μοίλοσσανυκτερίδα (*Tadarida teniotis*) έχει πολύ μεγάλα αυτιά που αγγίζουν μπρο-

ΕΡΕΥΝΗΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ: ΕΝΔΙΑΙΗΜΑ } ΔΙΑΤΡΟΦΗ } ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΒΙΒΛΙΟ } ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟ 24ΩΡΟ } ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ } π.χ. Λαγόγυρος με αντιστοιχία στη φωτογραφία με κωδικό T1

ΥΔΑΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΛΙΜΝΗΣ ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΩΝ ΡΟΔΟΠΗΣ

ΚΩΔ. NATURA GR1130009

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

- Ρίζες
- Φύλλα
- Σπόροι
- Καρποί
- Γαιοσκώληκες
- Ασπόνδυλα
- Αρθρόποδα
- Έντομα
- Ψάρια
- Μικρά αμφίβια
- Μικρά ερπετά
- Αυγά
- Μικρά πτηνά
- Πτηνά
- Μικρά θηλαστικά
- Μεσαία θηλαστικά
- Κουφάρια - νεκρά ζώα

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟ 24ΩΡΟ

- Ημερόβιο
- Λυκόφως
- Νυκτόβιο

Στο Νοτιοδυτικό τμήμα του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Ροδόπης βρίσκεται το Υδατικό Σύμπλεγμα της Λίμνης Ισμαρίδας και των Λιμνοθάλασσών Ροδόπης. Ολόκληρη η πεδινή αυτή περιοχή έχει σχηματιστεί από τις αποθέσεις των ποταμών και χειμάρων που πηγάζουν από τα βουνά της Οροσειράς Ροδόπης.

Η Λίμνη Ισμαρίδα (Μπρικού ή Μάννα) με έκταση 3,4 km², μέγιστο βάθος 1,5 m, είναι η τελευταία λίμνη γλυκού νερού της Θράκης, καθώς οι υπόλοιπες έχουν αποξηρανθεί εδώ και δεκαετίες. Καλύπτει περιμετρικά, από τον εντυπωσιακό καλαμιώνα της, ενώ σε μεγάλη έκταση της επιφάνειας της αναπτύσσεται υδρόβια βλάστηση. Οι δυο αυτοί οικότοποι, εκτός από ότι χαρακτηρίζουν αισθητικά τη λίμνη, παρέχουν προστασία και διατροφή σε πτηνά, ψάρια, αμφίβια, έντομα ακόμα και θηλαστικά. Στα βόρεια της λίμνης εκβάλλει σχηματίζοντας ένα μικρό δευτερεύον σχημασμό ο ποταμός Βοσβόζης. Η Ισμαρίδα στη νότια πλευρά της συνδέεται με τεχνητό διαύλο 5,2 km, με τον Όρμο Αναϊκού στο Θρακικό πέλαγος. Ανατολικά της διαρρέει και ένας δεύτερος ποταμός, μεγαλύτερος από τον Βοσβόζη, ο Λίσσος (Φιλιούρης). Παράλληλα με τις κοίτες των

ποταμών, εμφανίζεται ενδιαφέρουσα παραποτάμια βλάστηση. Δυτικά και νότια της Ισμαρίδας και σε άμεση επικοινωνία με τη θάλασσα βρίσκονται, πολύ κοντά η μία στην άλλη, οι λιμνοθάλασσες της Ροδόπης. Από τα ανατολικά προς τα δυτικά συναντούμε τις λιμνοθάλασσες Λίμνης, Έλους, Πετλέας, Αλυκής (Μέσας), Αρωγής (Καρατζά) και Ξηρολίμνης (Φαναρίου), συνολικής έκτασης 14 km². Κοντά στις λιμνοθάλασσες, εμφανίζονται ήσσονοτοποι, έλη και λιβάδια που πλημμυρίζουν με υφάλμυρο νερό και αποσπών σημαντικούς και σπάνιους οικότοπους. Το ιδιαίτερο αυτό υδατικό σύμπλεγμα, παρά τις σημαντικές ανθρώπινες παρεμβάσεις, έχει διατηρήσει αρκετά αξιόλογα φυσικά χαρακτηριστικά, που το καθιστούν σημείο αναφοράς της ελληνικής βιοποικιλότητας, καθώς, σε μια σχετικά μικρή έκταση, αναπτύσσονται αρκετοί διαφορετικοί βιότοποι, ικανοί να στηρίξουν πληθώρα ειδών χλωρίδας και πανίδας.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

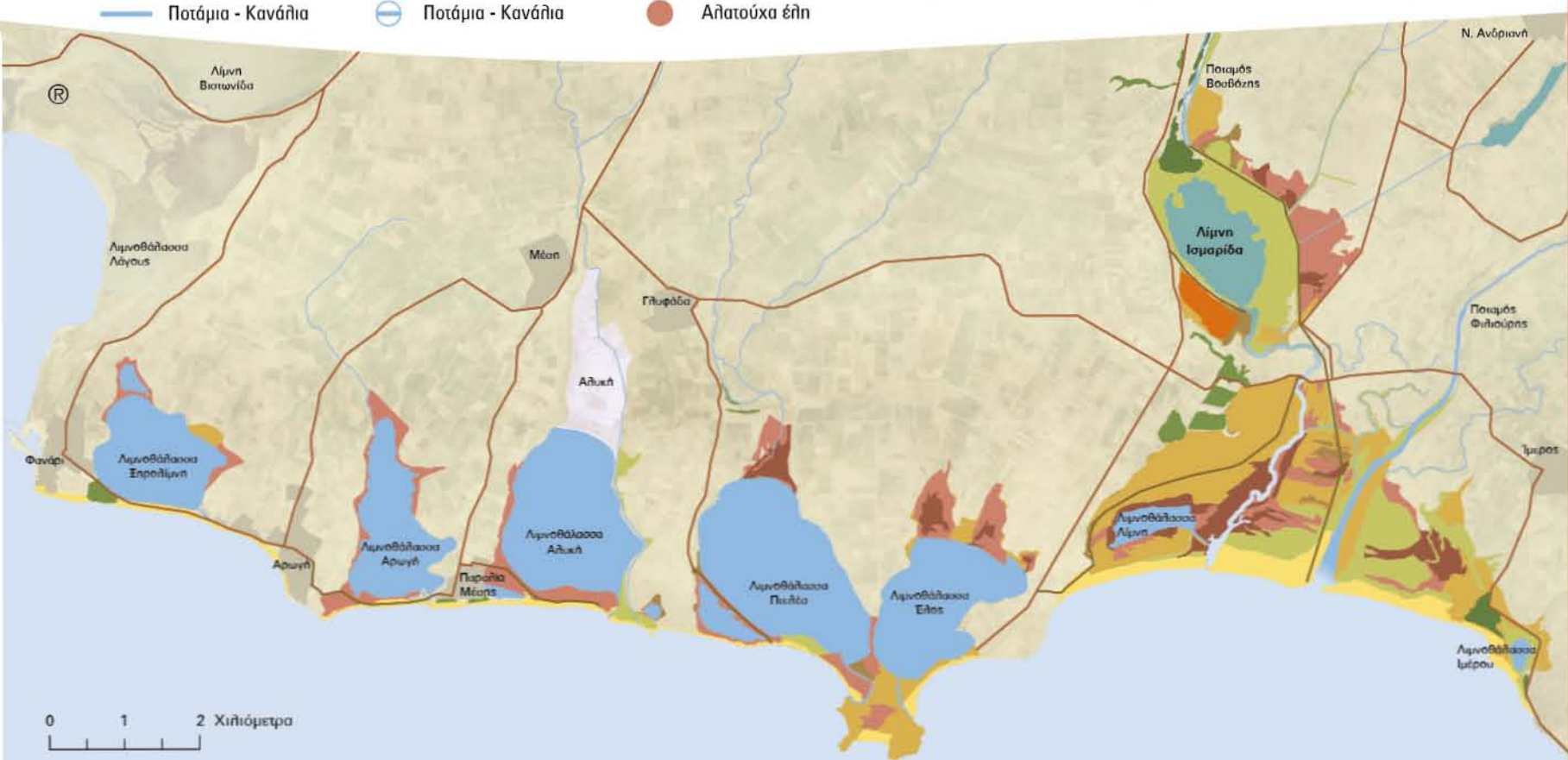
- EKB** Ελληνικό Κόκκινο Βιβλίο
- ΟΔ. 92/43** Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τα είδη και τους τύπους οικοτόπων

ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΑΡΤΗ

- Θάλασσα
- Λιμνοθάλασσες
- Λίμνες
- Ποτάμια - Κανάλια

ΣΗΜΑΝΣΗ ΧΑΡΤΗ

- Χωματόδρομοι
- Δρόμοι
- Κανάλη με θάλασσα
- Ποτάμια - Κανάλια
- Σύνολο κερσαίας έκτασης
- Αλυκή
- Αλυμορήσιδα
- Αλατούχα έλη
- Λασιότοποι
- Υγραλιβάδα
- Καλαμιώνας
- Θαμνώνες
- Παραποτάμιο δάσος
- Δασώδεις εκτάσεις
- Χωράφια
- Αμμοθίνες
- Οικισμοί

Φορέας διαχείρισης
**ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ
ΒΙΣΤΟΝΙΔΑΣ-ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ**
Delta Nestos Lakes Vistonida-Ismarida
Management Body

ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΕΙΔΩΝ
ΛΙΜΝΗΣ ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ ΚΑΙ
ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΩΝ ΡΟΔΟΠΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ
ΒΙΣΤΟΝΙΔΑΣ-ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΔΕΛΤΑ ΝΕΣΤΟΥ
τηλ: 25910 51831, fax: 25910 51884
e-mail: info@fd-nestosvistonis.gr

ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΛΙΜΝΩΝ
ΒΙΣΤΟΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΙΣΜΑΡΙΔΑΣ
τηλ: 25410 96646, fax: 25410 96924
e-mail: info@fd-nestosvistonis.gr

www.epamath.gr

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΗ:
ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΜΦΙΕΤΖΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:
Επικ. Καθ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΟΥΛΑΤΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:

Χρ:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΤΣΟΓΛΟΥ

ΛΟΓΙΣΜΟΣ:
ΖΟΟΜ ΑΡΤ ΓΡΟΥΠ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ & ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΖΟΟΜ ΑΡΤ ΓΡΟΥΠ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΚΑΙ ΣΚΙΤΣΑ:
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΤΣΟΓΛΟΥ

Προστασία και Ανόρθωση
Υδατικών και Δασικών Πόρων Νομού Ροδόπης

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

ΤΟ ΕΡΓΟ «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΘΩΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΝΟΜΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ» ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΚΑΤΑ 50% ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (ΧΜ ΕΟΧ) ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2004-2009 ΚΑΙ 2009-2014 & ΚΑΤΑ 50% ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ.

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

